

РЕШЕНИЕ

№ 2221

гр. София, 24.04.2012 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 15 състав, в публично заседание на 19.04.2012 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Полина Якимова

при участието на секретаря Ина Андонова и при участието на прокурора Бецова, като разгледа дело номер **3121** по описа за **2012** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. чл. 87 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) във връзка с чл. 145 и следващите от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Н. Б. И., гражданин на С., [дата на раждане] в [населено място], не е доволен от решение № 169/ 06.03.2012 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците, с което е отказано да бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия.

В жалбата са въведени оплаквания, че решението е незаконосъобразно, тъй като преди издаването му не са обсъдени всички факти и обстоятелства, които са от съществено значение за личното положение на търсещия закрила. Подателят ѝ изразява несъгласие с тезата на ответника, че заявените в рамките на интервютата данни са неумел опит за представяне на собствена бежанска история на фона на обществено - политическата обстановка в С., тъй като тя не съответства на обективно установените факти и обстоятелства. Настоява, че е преследван от служители на Държавна сигурност поради участието си в протестен митинг. Справките за ситуацията в С., на които се основава актът, не установяват актуалната обстановка в страната. Жалбоподателят счита за ноторно известно, че управлението в С. се разпада и че държавата се намира в състояние на гражданска война. Извършването на масови убийства на места със значителна концентрация на цивилни лица следва да се квалифицира като безогледно насилие по смисъла на чл. 15, б. „в” от Директива 2004/83/ЕО на Съвета.

Искането до съда е за отмяна на решението.

В съдебно заседание търсещият закрила лично и с представител по пълномощие

поддържа жалбата.

Ответникът - председателят на ДАБ при МС, не ангажира становище по делото.

Представителят на прокуратурата дава заключение за основателност на оспорването.

От фактическа страна се установява:

Началото на административното производство е поставено с подадената на 12.09.2011 г. в СДВНЧ Любимец на английски език от 17 – годишния към цитираната дата жалбоподател, който посочил, че е дошъл в Б. нелегално, за да потърси сигурност, бягайки от войните в родината му и в Близкия изток. Желанието за предоставяне на закрила е потвърдено и с постъпила на 31.10.2011г. в РПЦ за бежанци С. молба. След съставяне на регистрационен лист Н. Б. И. е упътен чрез писмени указания на кюрдски език за реда за подаване на молбата, за процедурата, която ще се следва, за правата и задълженията му, както и за организации, предоставящи правна и социална помощ на чужденци. Съгласно декларираните и отразени в регистрационен лист данни, жалбоподателят е гражданин на С., по етническа принадлежност е кюрд, [дата на раждане] в [населено място], неженен, с начално образование, владее кюрдски и арабски. По религия сунит, по професия шивач.

Със заповед от 02.11.2011 г. директорът на Дирекция Социално подпомагане К. село е определил социален работник за участие в производството съобразно чл. 15, ал. 7 от Закона за закрила на детето вр. чл. 25, ал. 5 ЗУБ.

В интервю от 03.11.2011 г. с оглед установяване самоличността, националността и маршрута на пътуване Н. Б. И. сочи, че е напуснал С. през м. август 2011 г. легално с паспорт, със съгласието на баща си. Границата с Т. преминал с автобус. В Б. влязъл на 07.09.2011 г. нелегално. Молба за закрила е подал през март или април 2011 г. в Л. до ВКБООН, но не последвал отговор и той се върнал в страната си.

С решение № 2971/ 15.11.2011 г. на оправомощен орган при ДАБ е образувано производство за предоставяне на статут в Р. Б. на жалбоподателя. Изискано е и е приложено становище от Държавна агенция „Национална сигурност”.

Интервю е проведено и на 27.12.2011 г., когато търсецията закрила посочил, че не е арестуван, не е осъждан, не е членувал в политическа партия или организация. През 2010 г. заминава за Л. при братята си, оставяйки 8 месеца, през който подава молба до ВКБООН, от където не му се обадили след 15 дни съгласно уговорката. През април 2011 г. се завръща в С. и участва в протестен митинг заедно с още около 10 000 души. Три дни по – късно познат на неговия баща от Държавна сигурност предупредил, че името на жалбоподателя фигурира в списък. След още четири дни представители на политическия отдел на Държавна сигурност го потърсили в дома му, но той се укрил. Това се повторило седмица по – късно, когато бащата на оспорващия отклонил въпросите на служителите. Почти веднага заминал за Т.. Останал при чичо си в А.. Н. Б. И. изразява предположение, че възможната причина да е търсен са протестите, в които е участвал. В С. проблемите са режим на електричество, липсва бензин, но ако ситуацията в страната се подобри, би се върнал.

В проведено на 17.02.2012 г. интервю жалбоподателят пояснил, че преди отпътуването си от С. е живял в Д.. В периода 2007 г – 2011 г. заедно с братята си е пребивавал в Л., където работил в шивашки цех. На 28.07.2011 г. е участвал в протестен митинг в [населено място]. Различията в споделените данни в двете интервюта обяснил с неточния си спомен за дати.

От дирекция „Европейски въпроси, международна дейност и европейски бежански фонд” е изготвена справка № 879/ 20.02.2012 г., съдържаща преглед на събитията в

страната, данни за засегнати региони и градове, етническа принадлежност на враждуващите страни, участието на кюрди в конфликта и актуална обстановка с по – големите градове и райони в страната.

С обжалваното решение на основание чл. 75, ал. 1, т. 2, вр. чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4 вр. чл. 9 от ЗУБ председателят на ДАБ при МС е отказал предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут по реда на ЗУБ на жалбоподателя. Мотивирал се, че фактите, които посочва Н. Б. И. в бежанската си история не доказват наличие на основателен страх от преследване. Твърденията му са ценени като нелогични, противоречиви и обективиращи неумел опит да бъде представена бежанска история в контекста на общоизвестни факти за С.. Прието е, че не са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, нито разширенията по тълкувателно решение от 17.02.2009 г. на СЕС по чл. 15, б. „в” от Директива 2004/83. Според ответника въпреки че в голяма част от територията на С. сигурността е влошена не може да се твърди, че върху цялата територия на страната има толкова високо ниво на безразборно насилие, че всеки, който се завърне в която и да е точка от страната, ще бъде изложен на такова насилие.

Решение № 169/ 06.03.2012 г. на председателя на ДАБ е съобщено на Н. Б. И. с участието на преводач и социален работник на 14.03.2012 г. Жалбата, въз основа която е образувано делото, е депозирана в администрацията на ответника на 23.03.2012 г.

При установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Обжалваното решение е издадено от компетентен административен орган. Спазени са установената форма по чл. 59 АПК и особените процесуални изисквания за участие на социален работник и изискване на становище от ДАНС.

Статут на бежанец в Р. Б. се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея - чл. 8, ал. 1 ЗУБ.

Съгласно чл. 8, ал. 4 и 5 от ЗУБ, преследване е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост, като действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, закони, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се прилагат с цел дискриминация, включително наказания за отклонение от военна служба, което би довело до извършване на деяния по чл. 12, ал. 1, т. 1 - 3 от ЗУБ. Следователно осъщественото преследване се явява такова събитие в живота на търсещия закрила, което предполага ярък, конкретен и непротиворечив спомен за преживяното или за страха това да не се случи или повтори спрямо него или близките му. Видно от изложените по време на интервюта обстоятелства, твърденията на Н. Б. И. не сочат той да изпитва основателен страх, че ще бъде преследван поради народността си или религиозната си принадлежност. Дискриминацията, която една държава осъществява спрямо част от населението си, не е основание за статут на бежанец по чл. 8 от ЗУБ, Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г. и Протокола за статута на бежанците от 1967 г. От бежанския разказ не се установяват факти за наличието на заплаха за живота или свободата по причини на раса, религия, националност, политически възгледи или принадлежност към дадена социална група, която заплаха на посочените пет основания представлява "преследване" по смисъла на закона и Конвенцията (арг. т. 52 от Наръчника по процедура и критерии за определяне

на статут на бежанец). През времетраенето на административното производство Н. Б. И. е непридружен непълнолетен по смисъла на § 1, т. 4 ДР на ЗУБ – непоследователните твърдения по време на двете интервюта са обясними с оглед неговата възраст и житейска зрелост.

Съгласно чл. 9, ал. 1 от Закона за убежището и бежанците хуманитарен статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. За да се даде отговор относно наличието на предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, следва да се разгледат в сравнителен план трите вида „тежки посегателства“, посочени в чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, представляващи условията, които трябва да бъдат изпълнени, за да може дадено лице да се счита способно да търси хуманитарен статут, когато има сериозни и потвърдени основания да се смята, че молителят е изложен на „реална опасност от такива посегателства“ в случай на връщане в съответната страна. При разглеждането на този въпрос съдът съобразява и решение на Съда на Европейския съюз от 17 февруари 2009 г. по дело С-465/2007 г., съгласно което използваните в член 15, букви а) и б) от Директива 2004/83/ЕО относно минимални стандарти относно условията за предоставяне на статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила изрази „смъртното наказание“, „екзекуцията“, както и „изтезанието или нечовешкото или унизителното отнасяне или наказание, наложени на молител“, абсолютно идентични на тези, посочени в Закона за убежището и бежанците обхващат ситуации, при които молителят за хуманитарен статут е специфично изложен на опасността от определен вид посегателство. От друга страна, посегателството, дефинирано в член 15, буква в) от Директивата като изразяващо се в „тежки и лични заплахи срещу живота или личността“ на молителя, обхваща една по - обща опасност от посегателство; по - скоро се имат предвид в по-широк план „заплахи срещу живота или личността“ на цивилно лице, отколкото определени насилния. Освен това тези заплахи са присъщи на обща ситуация на „въоръжен вътрешен или международен конфликт“. На последно място, разглежданото насилие в основата на посочените заплахи е квалифицирано като „безогледно“, термин, който предполага, че насилието може да се разпростира към лица без оглед на личното им положение. В този контекст изразът „лични“ трябва да се разбира като обхващащ посегателства, насочени срещу цивилни лица без оглед на тяхната самоличност, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи тежките заплахи, посочени в член 15, буква в) от Директивата. Това

тълкуване, което е в състояние да осигури приложно поле, присъщо на член 15, буква в) от Директивата, не се опровергава от формулировката на съображение 26 от нея, според което „опасностите, на които изобщо е изложено населението или част от населението на една страна, обикновено не представляват сами по себе си индивидуални заплахи, които могат да бъдат квалифицирани като тежки посегателства“. Макар това съображение да предполага, че само обективното констатиране на свързана с общата ситуация в дадена страна опасност по принцип не е достатъчно за установяване, че прогласените в член 15, буква в) от Директивата условия са изпълнени по отношение на определено лице, неговата редакция чрез използването на израза „обикновено“ все пак допуска хипотезата за извънредна ситуация, която би се характеризирала с толкова висока степен на опасност, че да съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че това лице индивидуално би се изложило на разглежданата опасност. Извънредният характер на тази ситуация се потвърждава и от факта, че съответната закрила е субсидиарна и според общия смисъл на член 15 от Директивата, тъй като дефинираните в букви а) и б) от този член посегателства предполагат ясна степен на индивидуализация. Макар несъмнено да е вярно, че колективни фактори играят съществена роля за прилагането на член 15, буква в) от Директивата, в смисъл че съответното лице спада, както други лица, към кръг от потенциални жертви на безогледно насилие в случай на въоръжен вътрешен или международен конфликт, това не променя факта, че тази разпоредба трябва да представлява обект на систематично тълкуване в съответствие с другите две посочени в член 15 ситуации и следователно трябва да се тълкува в тясна връзка с тази индивидуализация. В това отношение следва да се уточни, че колкото по-способен е евентуално молителят да докаже, че е специфично засегнат поради присъщи на личното му положение елементи, толкова по-ниска ще бъде степента на безогледно насилие, която се изисква, за да може той да търси субсидиарната закрила. Съгласно посоченото решение на съда на Европейския съюз член 15, буква в) от Директивата във връзка с член 2, буква д) от същата директива трябва да се тълкува в смисъл, че: съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. В чл. 75, ал. 2, изр. 1 от ЗУБ е предвидено, че при произнасяне по молбата за статут се преценяват всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с трети държави. В конкретния случай това изискване не е

изпълнено, тъй като административният орган не е извършил преценка на всички факти и обстоятелства, свързани с държавата по произход на лицето, търсещо закрила, в частност - предоставяне на хуманитарен статут. Датата, към която следва да се преценява ситуацията относно държавата на произход по отношение наличието на обстоятелствата по чл. 9, ал. 1 от Закона за убежището и бежанците датата, когато съдът се произнася по случая (в тази връзка съдът съобразява и решение от 15.11.1996г. на ЕСПЧ по делото Ч. срещу Обединеното кралство, § 85 и § 86 от същото, както и решение от 28.02.2008 г. на ЕСПЧ по делото С. срещу Италия, § 133 от същото). Общозвестен по смисъла на чл. 37, ал. 2 от АПК е фактът, че нивото на насилие в тази страна непрекъснато ескалира и е от такова естество, че води до заплахата срещу живота и личността на граждански лица. В доклада на Комисията на ООН за разследване на събитията в С., цитиран от D..news в публикация от 28.11.2011 г. се сочи, че сирийската армия и силите за сигурност са извършили престъпления против човечеството, включително убийства, мъчения и изнасилвания. Комисията е интервюирала 223 жертви и свидетели, включително дезертъори, и е призовала С. да спре „огромните нарушения на човешките права“, да освободи затворниците, задържани при масови арести и да позволи на медиите, хуманитарните работници и правозащитни организации да имат достъп до страната. Според публикация в D..news от 15.03.2012 г. броят на загиналите в С. надхвърля 9000, като повечето от тях са мирни граждани. Данни, оповестени от неправителствената организация Сирийски наблюдател за правата на човека показват, че жертвите в конфликта са 9113, от които 6645 цивилни, 1997 военни и служители в органите за сигурност и 471 бунтовници. Въпреки опитите на К. А., специален пратеник на ООН и Арабската лига за С. и приетия мирен план насилието между армията на режима в С. и силите на опозицията продължава и ежедневно се съобщава за нови жертви. Генералният секретар на ООН Б. Ки М. заяви, че С. не е успяла да спазва задълженията си по мирния план за изтегляне на войниците си и тежките оръдия от градските райони, съобщава Би Би Си в информация от 19.04.2012 г.

По изложените съображения отказът на административния орган за предоставяне на хуманитарен статут е формиран при съществено нарушение на задължението по общото правило по чл. 35 от АПК да изясни фактите и обстоятелствата от значение за случая, както и на специалната разпоредба по чл. 75, ал. 2 от Закона за убежището и бежанците да прецени всички относими факти, свързани с държавата по произход. Затова издаденият административен акт е незаконосъобразен и следва да бъде отменен и преписката върната за ново произнасяне от административния орган съгласно указанията, дадени в мотивите на настоящото решение.

При горния анализ се налага извод, че решение № 169/ 06.03.2012 г. на председателя на ДАБ в частта, с която е отхвърлено искането на Н. Б. И. за предоставяне на хуманитарен статут противоречи на материалния закон /чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ/ и подлежи на отмяна. Преписката следва да бъде изпратена на председателя на ДАБ за ново произнасяне по молбата на търсещия закрила, в съответствие с указанията по приложението на закона. Жалбата е неоснователна в частта ѝ, насочена срещу отказа да бъде предоставен статут на бежанец на оспорващия.

Ръководен от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ, по жалба на Н. Б. И., гражданин на С., [дата на раждане] в [населено място], С., решение № 169/ 06.03.2012 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците в частта, в която е отхвърлена молбата на оспорващия за хуманитарен статут.

ИЗПРАЩА делото като преписка на председателя на ДАБ за ново произнасяне по искането на Н. Б. И. за предоставяне на хуманитарен статут при спазване на указанията по приложението на материалния закон, дадени с настоящето решение.

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Н. Б. И., гражданин на С., [дата на раждане] в [населено място], решение № 169/ 06.03.2012 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ е отхвърлена молбата на оспорващия за предоставяне на статут на бежанец.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14 - дневен срок от връчване на преписи на страните.

СЪДИЯ: